

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Семенов О.О., Попов Д.О., здоб. ступ. PhD
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **С.В. Руденко**
Державний біотехнологічний університет

Розвиток економічного потенціалу аграрного сектору України є ключовим для суспільства та економіки в цілому. Аграрний сектор відіграє важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни, створенні робочих місць та забезпеченні соціально-економічного розвитку регіонів. Потенціал аграрного сектору сприяє зростанню експортних можливостей країни та підвищенню її міжнародного престижу, відтак його збільшення і ефективна реалізація є важливим стратегічним завданням для України.

У 2022 році Україна стала кандидатом у члени Європейського Союзу. Варто зазначити, що на це вагомим чином вплинули надскладні військово-політичні події, а саме повномасштабна агресія російської федерації та її вторгнення на територію незалежної держави – України. Таким чином, потребує оцінки ситуація щодо викликів та перспектив даного процесу на економічний потенціал аграрного сектору економіки України та її окремих суб'єктів.

Гадзало Я.М. та Лузан Ю.Я. відмічають, що адаптація України до визначених Угодою умов співробітництва з Європейським Союзом в питаннях аграрної сфери вважається складним та довготривалим процесом, але, у той же час, виступатиме важливим чинником для подальшої модернізації вітчизняної аграрної економіки на загальноприйнятих у світовому просторі ринкових принципах, поглиблюючи інтеграційні процеси й ґрунтуючись на спільних інтересах і цінностях. Говорячи про можливості аграрного сектору, тобто про його потенціал, науковці зазначають, що для українського аграрного сектору, з великими невикористаними можливостями для свого розвитку, розширення ємності ринків вітчизняної аграрної продукції за рахунок активізації експорту, зростання обсягів залучення іноземних інвестицій та інші можливості виступають важливими чинниками [1].

Важливо відмітити, що українському аграрному сектору економіки притаманні великий масштаб та капіталізація, а його собівартість виробництва нижча по більшості позицій продукції рослинництва ніж у європейських фермерів. Можна прогнозувати, що

це стане однією з ключових позицій у домовленостях щодо набуття Україною повноправного членства у Європейському Союзі, адже існує ustalена думка, що українські агрохолдинги створюють тиск на фермерів західної та центральної Європи. Тим самим, маємо велику вірогідність відмови України від певних можливостей для аграрного сектору при вступі до Європейського Союзу, які, зокрема, може дати його Спільна аграрна політика. Відповідно, це знизить економічний потенціал аграрного сектору України.

Незважаючи на окреслені виклики, варто, все ж таки, більш детально зупинитися на перспективах, які відкриває подальша євроінтеграція, для потенціалу аграрного сектору України, серед них варто виділити:

- технологічний обмін, суть якого полягає у тому, що українські аграрні підприємства можуть отримати доступ до передових технологій та інновацій з європейських країн [2], які дозволять підвищити продуктивність, якість продукції та стабільність виробництва;

- стимулювання інклюзивного розвитку аграрної економіки, який, спрямований на забезпечення рівних можливостей для всіх груп населення, включаючи малих фермерів, жінок-селянок та молодь;

- створення кооперативних об'єднань через підтримку формування агропромислових об'єднань, зокрема для усунення диктату агрохолдингів та агротрейдерів, який не притаманний аграрному сектору Європейського Союзу;

- розвиток відновлювальних джерел енергії в аграрному секторі, а саме вітрової та сонячної енергетики, що, у свою чергу, сприятиме зменшенню залежності від імпорту енергоресурсів та сприятиме екологічній сталості;

- сприяння розширенню інфраструктури для сільського туризму, що дозволить аграрному сектору диверсифікувати діяльність, отримувати додатковий дохід та залучати інвестиції.

Отже, можемо констатувати, євроінтеграція відкриває перспективи для нарощення економічного потенціалу українського аграрного сектору економіки на засадах сталості та інклюзивності, що в перспективі буде сприяти більш стійкому розвитку його суб'єктів.

Інформаційні джерела

1 Гадзало Я.М., Лузан Ю.Я. Розвиток аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції. Економіка АПК. 2021. № 8. С. 6–17.

2. Руденко С.В., Ряснянська А.М., Семенов О.О. Продуктові, виробничі та управлінські інновації в системі розвитку економічного потенціалу

ЗНАЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ У ПІДТРИМЦІ ЦИФРОВОГО ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Семернін П.В., здоб. ступеня PhD
Науковий керівник – д-р екон. наук, проф. **С.О. Зубков**
Державний біотехнологічний університет

Концепція цифрового зростання підприємства стосується процесу трансформації традиційного бізнесу в цифровий, використовуючи цифрові технології для покращення своєї діяльності, продуктів та послуг. Така трансформація дозволяє підприємству підвищити свою конкурентоспроможність, ефективність та інноваційність, що в кінцевому підсумку призводить до сталого зростання та успіху.

Цифрове зростання підприємства передбачає інтеграцію цифрових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, хмарні обчислення та інтернет речей (IoT), в усі аспекти бізнесу, включаючи стратегію, операції та культуру. Це також вимагає зміни мислення - від традиційного фокусу на ефективності та скороченні витрат до фокусу на інноваціях, клієнтському досвіді та сталому розвитку.

Цифрове зростання підприємства вимагає комплексного підходу, що включає розробку цифрової стратегії, впровадження цифрових технологій та створення цифрової культури в організації. Критично важливим чинником, що визначає ефективність цифрових ініціатив, є формування цифрової культури в організації.

Цифрова культура являє собою сукупність цінностей, переконань, норм поведінки та практик, що забезпечують сприятливе середовище для реалізації потенціалу цифрових технологій. Вона охоплює такі аспекти, як цифрове мислення, готовність до змін, інноваційність, клієнтоорієнтованість, дата-драйвен підхід до прийняття рішень, колаборація та неперервне навчання.

Цифрове мислення передбачає розуміння стратегічної ролі цифрових технологій у трансформації бізнес-моделей, процесів та продуктів. Воно вимагає від співробітників усіх рівнів усвідомлення потенціалу цифровізації та активної участі у впровадженні цифрових рішень. Готовність до змін є ключовою характеристикою цифрової культури, адже цифрова трансформація неминуче пов'язана з